

INVENTARISATIE ARBEIDSONDERZOEK

Het arbeidsonderzoek op landbouwbedrijven gebeurt in Nederland hoofdzakelijk door het Instituut voor Landbouwtechniek en Rationalisatie en het Landbouw-Economisch Instituut.

I. I.L.R.

Het onderzoek op de hoofdafdeling Arbeid van het I.L.R. omvat: verbetering van werkmethoden, tijdstudie, produktieplanning, bewerkingskostenbegroting, planning van mechanisatie en motorisatie en toepassing van arbeidsfysiologische en psychologische beginselen en wetmatigheden.

De hoofdafdeling Arbeid is onderverdeeld in twee afdelingen, nl. Organisatieonderzoek en Arbeidsmethodenonderzoek.

A. Organisatieonderzoek

Op de afdeling organisatieonderzoek wordt ernaar gestreefd, doelmatige werkmethoden voor afzonderlijke werkzaamheden en voor verschillende bedrijfsonderdelen tot een volledige bedrijfsorganisatie te verenigen.

Hiertoe is een aantal bedrijven in administratie.

Van deze bedrijven worden genoteerd het arbeidsverbruik, de toegepaste arbeidsmethoden en onder welke omstandigheden is gewerkt. Tevens wordt gelet op de periode waarin de arbeid is verbruikt, op de kosten, de menselijke inspanning, de opbrengst en de kwaliteit van de geproduceerde produkten.

Het gaat er niet alleen om het arbeidsverbruik te leren kennen, doch vooral te bepalen hoe vaak de bewerkingen worden uitgevoerd en de invloed van bepaalde arbeidsmethoden op de bedrijfsorganisatie na te kunnen gaan.

De gegevens van de in onderzoek zijnde bedrijven worden jaarlijks per bedrijf in een verslag vastgelegd en met de desbetreffende boeren besproken. Deze jaarverslagen zijn niet voor publikatie bestemd, doch het plan van het I.L.R. is de gegevens over een aantal jaren per gebied samen te vatten en te publiceren.

1. Weidebedrijven

In Friesland hebben 8 à 10 bedrijven, 10 - 30 ha, drie jaar aan het organisatieonderzoek deelgenomen. Een publikatie over deze bedrijven zal in 1960 verschijnen.

In de Alblasserwaard hebben 8 bedrijven, 10 - 25 ha, drie jaar aan het onderzoek deelgenomen. Eind 1960 zal hierover een publikatie verschijnen.

Ten behoeve van de Commissie Werktijdverkorting zijn in Friesland 5 à 6 weidebedrijven in administratie. Dit onderzoek is in 1959 begonnen en hierover is nog niets gepubliceerd.

2. Gemengde bedrijven

In Noordbrabant zijn t.b.v. de L.E.I.-kostprijsberekeningen ongeveer 20 bedrijven bij het arbeidsorganisatieonderzoek betrokken. Deze administratie is in 1959 aangevat, er zijn nog geen resultaten van bekend.

In de Achterhoek zijn t.b.v. de Commissie Werktijdverkorting vijf bedrijven in administratie. Dit onderzoek loopt ook een jaar en er is nog niets over gepubliceerd.

3. Akkerbouwbedrijven

In de Wieringermeer en in de Hoeksche Waard zijn van ca. 17 bedrijven van 30 - 70 ha gegevens over vier jaar verzameld. Eind 1960 zal hierover een publikatie verschijnen.

Op een 14-tal bedrijven in Zeeland, 12 - 30 ha, is in 1959 het arbeidsonderzoek begonnen. Hierover zijn nog geen gegevens gepubliceerd.

4. Diversen

In verschillende consulentschappen zijn bedrijven in administratie waarop arbeidsonderzoek wordt gedaan min of meer volgens I.L.R.-systeem. Dit is de z.g. Serie 801 van de Interprovinciale proeven. Er zijn van 1958 af ongeveer 20 bedrijven in administratie. Hierover is gepubliceerd een verslag van het consulentschap Doetinchem van zes gemengde bedrijven en van het consulentschap Zevenbergen van één akkerbouwbedrijf.

B. Methodenonderzoek

Op de afdeling methodenonderzoek van het I.L.R. worden arbeidsstudies verricht met als doel het vaststellen van normtijden voor verschillende werkzaamheden bij verschillende arbeidsmethoden en onder verschillende omstandigheden.

Door metingen worden de tijden per handeling en per bewerking vastgesteld. Door somming van deze tijden en verhoogd met toeslagen worden de normtijden per arbeidsmethode bepaald.

De resultaten van deze arbeidsstudies worden regelmatig gepubliceerd in de bekende groene serie van het I.L.R. (zie bijlage I) en sedert april 1960 in de Werkgids.

Zo zal in oktober/november 1960 een publikatie verschijnen van ir. H.W. Vos over het melken en de veeverzorging.

De gegevens welke op de hoofdafdeling Arbeid van het I.L.R. in de loop der jaren zijn verzameld zijn o.a. gebruikt voor het opstellen van 60 arbeidsbegrotingen, nl. 20 L.E.I.-kostprijsbedrijven. De resultaten van deze begrotingen zijn weergegeven in de L.E.I.-nota No. 134 "Onderzoek naar de arbeidsnormen ten behoeve van kostprijsberekeningen", voorcalculatie 1959/'60.

12 weidebedrijven ten behoeve van de Commissie Werktijdverkorting in de landbouw.

28 akkerbouw-, gemengde en weidebedrijven t.b.v. de R.L.V.D., I.L.B., St.O.K. enz.

II. L.E.I.

Het arbeidsonderzoek van de afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek van het L.E.I. heeft als doel:

- het verkrijgen van inzicht omtrent het verbruik van de arbeid en trekkracht per bedrijf en per groep van bedrijven;
- de R.L.V.D.-gegevens over arbeidsverbruik en arbeidsmethoden te verschaffen.

Voor kostprijsberekeningen van landbouwprodukten zijn recente gegevens over arbeidsverbruik, bestaande arbeidsmethoden en de organisatie van het bedrijf nodig. Deze data zijn eveneens nodig voor het bedrijfseconomisch onderzoek, o.a. voor programmeringswerkzaamheden. Bovendien is hiervoor behoefte aan gegevens om het arbeidsverbruik van verschillende arbeidsmethoden en omstandigheden om het optimale bedrijfsplan te kunnen benaderen.

Onderstaande groepen van bedrijven zijn in het arbeidsonderzoek opgenomen.

1. Weidebedrijven

Friesland	13 bedrijven	12 - 30 ha
Noordholland	6 bedrijven	12 - 20 ha

2. Gemengde bedrijven

Noordbrabant	3 bedrijven	ca. 10 ha
--------------	-------------	-----------

3. Akkerbouwbedrijven

Groningen	8 bedrijven	30 - 50 ha
Veenkoloniën	12 bedrijven	15 - 25 ha
Friese Bouwstreek	9 bedrijven	30 - 55 ha
Wieringermeer	6 bedrijven	25 - 45 ha
Haarlemmermeer	7 bedrijven	25 - 50 ha
Zeeland	9 bedrijven	25 - 45 ha

4. Diversen

In samenwerking met de R.L.V.D. en Landbouwscholen worden in enkele gebieden deeltijdschrijvingen verricht, nl. het arbeidsverbruik wordt genoteerd voor een bedrijfsonderdeel, b.v. een gewas.

Op een aantal van deze bedrijven wordt de z.g. eenvoudige tijdschrijving toegepast, d.w.z. per bedrijfsonderdeel wordt het verbruik aan arbeid en trekkracht per periode, per arbeidskracht en per werkzaamheid vastgelegd.

Daarnaast is een aantal bedrijven in administratie waarvan een uitvoerige tijdschrijving wordt bijgehouden, d.w.z. dat de gegevens zoals genoemd bij de eenvoudige tijdschrijving ook per perceel worden genoteerd.

De arbeidsgegevens worden voor elke groep van bedrijven in periodieke en in jaaroverzichten vastgelegd. De periodieke overzichten, b.v. verzorgingswerkzaamheden of oogstwerkzaamheden en de jaaroverzichten worden in beperkte kring verspreid en in samenwerking met de R.L.V.D. met de desbetreffende deelnemers besproken.

In bijlage II zijn de overzichten vermeld welke door het L.E.I. vanaf 1946 tot juni 1960 voor beperkte kring beschikbaar zijn gesteld.

Deze in de loop der jaren verzamelde gegevens over verbruik van arbeid en trekkracht zijn voor verschillende doeleinden gebruikt, o.a.

- het bepalen van de standaarduren voor de verschillende bedrijfstypen en bedrijfsonderdelen;
- bij de kostprijsberekening ter bepaling van de absolute hoogte van de arbeidskosten (gemengde bedrijven op zandgrond) en als verdeelsleutel van de arbeidskosten over de verschillende bedrijfsonderdelen;
- door de R.L.V.D. voor het geven van directe voorlichting aan de individuele boeren;
- het meten van de mechanisatie op landbouwbedrijven;
- het opstellen van arbeidsnormen voor begrotingswerkzaamheden.

III. Nabeschouwing

Door het L.E.I. worden sedert 1946 op een aantal bedrijven gegevens over arbeid en trekkracht verzameld en door het I.L.R. sedert 1955.

Hoewel bij dit arbeidsonderzoek de doelstellingen niet gelijk zijn, kunnen de gegevens in beide gevallen zowel voor onderzoek als voor voorlichting gebruikt worden.

De resultaten van de afdeling Methodenonderzoek van het I.L.R. worden regelmatig gepubliceerd. Van de afdeling Organisatieonderzoek zijn veel gegevens in bewerking om in 1960 gepubliceerd te worden.

Van de L.E.I.-tijdschrijfbedrijven zijn sedert 1946 regelmatig overzichten over arbeid- en trekkrachtverbruik verschenen.

Voor het opstellen van rentabiliteitsbegrotingen, vooral wanneer het produktieplan belangrijk gewijzigd moet worden of om het optimale bedrijfsplan te kunnen benaderen, hebben de onderzoekers en voorlichters van de R.L.V.D. en de onderzoekers van de Instutenten gegevens over arbeid en trekkracht nodig.

Er is behoefte aan arbeidsnormen bij verschillende omvang van de bedrijfsonderdelen en bij verschillende arbeidsmethoden.

Aan de hand van de I.L.R.- en L.E.I.-gegevens, vooral wanneer de gegevens van de afdeling Organisatieonderzoek van het I.L.R. beschikbaar zijn, moet het mogelijk zijn om voor verschillende gebieden een overzicht met arbeidsnormen vast te stellen.

De gebieden waarvoor arbeidsnormen opgesteld kunnen worden zijn:

- a. akkerbouwgebieden: Noord-Groningen, Oldambt en Veenkoloniën, Friese Bouwstreek, Wieringermeer en Haarlemmermeer, West-Noordbrabant en Zeeuwse eilanden;
- b. weidegebieden : Friesland, Zuid- en Noordholland;
- c. gemengde gebieden: Noordbrabant, Achterhoek.

Op het L.E.I. wordt in samenwerking met de R.L.V.D. en in overleg met het I.L.R. en het P.A.W. gewerkt aan een publikatie over arbeidsnormen voor het gemengde bedrijf in Noordbrabant.

Op het I.L.R. wordt momenteel gewerkt aan een publikatie over arbeidsnormen voor het weidebedrijf en een publikatie over arbeidsnormen voor het akkerbouwbedrijf is in voorbereiding.

I.L.R.--PUBLIKATIES

No.	Omschrijving	Jaar
30	Arbeidsmethoden in de graanoogst	1955
31	Nieuwe werkmethode in de suikerbietenogst	1955
41	De rentabiliteit van de trekker op het veenkoloniale bedrijf	1957
42	Arbeidsmethoden voor het poten van aardappelen	1958
45	Mechanisatie van de suikerbietenogst	1958
46	Arbeidsmethoden in de hooioogst	1958
47	Nieuwe arbeidsmethoden bij het melken en het inkuilen	1958
49	Normtijden voor landbouwwerkzaamheden	1959

Diverse artikelen in Landbouwmechanisatie en Landbouwvoorlichting.

L.E.I.-OVERZICHTEN

a. Akkerbouwbedrijven

Gebied	Overz. No.	Boek- jaar	Omschrijving	Aantal bedr.	Grootte- klasse ha
Noord-Groningen	9	1946/47	Hoelen, verplegen, oogsten	34	
Noord-Groningen	31	1947	Grondbewerking	-	
Noord-Groningen	79	1947/48	Hoelen, verplegen, oogsten	37	
Noord-Groningen	183	1948/49	Jaaroverzicht	20	
Noord-Groningen	274	1949/50	Jaaroverzicht	17	
Noord-Groningen	265	1950/51	Jaaroverzicht	22	
Noord-Groningen	365	1951/52	Jaaroverzicht	19	
Noord-Groningen	551	1952/53	Jaaroverzicht	22	
Noord-Groningen	685	1953/54	Jaaroverzicht	18	
(uitvoerige administratie)					
Noord-Groningen	1092	1954/55	Jaaroverzicht	11	31-68
Noord-Groningen	872	1955/56	Voorjaar en zomer 1955	11	31-68
Noord-Groningen	1029	1955/56	Herfst 1955	11	31-68
Noord-Groningen	1428	1955/56	Jaaroverzicht	11	31-68
Noord-Groningen	1031	1956/57	Voorjaar 1956	10	31-68
Noord-Groningen	1187	1956/57	Zomer 1956	10	31-68
Noord-Groningen	1275	1956/57	Herfst 1956	10	31-68
Noord-Groningen	1507	1956/57	Jaaroverzicht	10	31-68
(eenvoudige administratie)					
Noord-Groningen	1657	1957/58	Jaaroverzicht	8	30-55
Noord-Groningen	1991	1958/59	Jaaroverzicht	9	30-50
Noord-Groningen	2117	1959/60	Jaaroverzicht	8	30-50
Oldambt	182	1948/49	Jaaroverzicht	16	
Oldambt	275	1949/50	Jaaroverzicht	12	
		1950/51			
Zie Noord-Groningen		t/m	Jaaroverzicht	12	
		1953/54			
Oldambt	937	1954/55	Jaaroverzicht 1/3'54-28/2'55	8	30-50
(uitvoerige administratie)					
Oldambt	896	1955/56	Voorjaar en zomer 1955	7	41-59
Oldambt	1030	1955/56	Herfst 1955	7	41-59
Oldambt	1219	1955/56	Jaaroverzicht		
Oldambt	1032	1956/57	Voorjaar 1956	6	41-59
Oldambt	1199	1956/57	Zomer 1956	7	41-59
Oldambt	1427	1956/57	Herfst 1956	7	41-59
Oldambt	1764	1956/57	Jaaroverzicht	7	41-59
Oldambt	1456	1957/58	Voorjaar 1957	5	43-66
Oldambt	1493	1957/58	Zomer 1957	4	43-66
Oldambt	1656	1957/58	Herfst 1957	4	43-66
Oldambt	1967	1957/58	Jaaroverzicht	4	43-66

Gebied	Overz. No.	Boek- jaar	Onschrijving	Aantal bedr.	Grootte- klasse ha
(eenvoudige tijdschrijving)					
Wieringermeer	1100	1955/56	Jaaroverzicht	6	17-57
Wieringermeer	1475	1956/57	Jaaroverzicht	12	17-57
Wieringermeer	1715	1957/58	Jaaroverzicht	4	17-43
Wieringermeer	1993	1958/59	Jaaroverzicht	6	23-43
Wieringermeer	2119	1959/60	Jaaroverzicht	6	23-43
Zoetermeer	5	1945/46	Jaaroverzicht	12	
Zoetermeer	61	1946/47	Jaaroverzicht	12	
Zuidhollandse Bil.	2	1946	Aardappeloogst		
Zuidhollandse Bil.	3	1946/47	Bieten	22	
Zuidhollandse Bil.	66	1946/47	Grondbewerking	20	
Zuidhollandse Bil.	67	1946/47	Hooien en verplegen	20	
Zuidhollandse Bil.		1947/48	Diversen	20	
Zuidhollandse Bil.		1948/49	Diversen	20	
Zuidhollandse Bil.	276	1949/50	Diversen	17	
Zeeland	10/11	1946	Tarwe en gerst	20	
Zeeland	15	1946	Jaaroverzicht	6	
Zeeland	21	1946	Suikerbieten	25	
Zeeland	71/74/ 89/90	1946/47	Kasuren	17	
Zeeland	22	1947/48	Grondbewerking	21	
Zeeland	13	1947/48	Wintergranen	14	
Zeeland	16/20/36	1946/47	Jaaroverzicht	38	
Zeeland	88	1947/48	Jaaroverzicht	9	
Zeeland	153	1948/49	Jaaroverzicht	20	
Zeeland	226/193	1948/49	Jaaroverzicht	15	
Zeeland	277	1949/50	Jaaroverzicht	7	
Zeeland	286	1950/51	Jaaroverzicht	10	
West-Noordbrabant	59	1942	Jaaroverzicht	11	
West-Noordbrabant	7	1943/44/45	Jaaroverzicht	10	
West-Noordbrabant	204	1948	Jaaroverzicht	9	
West-Noordbrabant	160	1948	Aardappeloogst	11	
West-Noordbrabant	273	1949	Jaaroverzicht	7	
W.-Noordbr.+Zuidh.- Tel. + Zeeland	938	1954/55	Jaaroverzicht	34	{ 10-15 25-65
W.-Noordbr.+Zeeland	1099	1955/56	Jaaroverzicht	23	{ 10-15 25-65
W.-Noordbr.+Zeeland	1474	1956/57	Jaaroverzicht	21	{ 10-15 25-65
W.-Noordbr.+Zeeland	1525	1957/58	Jaaroverzicht	9	{ 10-15 25-45
W.-Noordbr.+Zeeland	1994	1958/59	Jaaroverzicht	9	23-43
W.-Noordbr.+Zeeland	2120	1959/60	Jaaroverzicht	8	23-43

b. Gemengde bedrijven

Gebied	Overz. No.	Boek- jaar	Omschrijving	Aant. bedr.	Grootte- klasse ha
W.-Overijssel	14	1946	Oogst 1946	9	
W.-Overijssel	24/25	1946/47	Jaaroverzicht	9	
W.-Overijssel	34/81	1947/48	Jaaroverzicht	13	
O.-Noordbrabant	36	1947/48	Oogst 1947	26	
O.-Noordbrabant	124	1948/49	Jaaroverzicht	7	
Drente	72	1947/48	Jaaroverzicht	14	
Diverse gebieden	123	1947/48	Jaaroverzicht		
O.-Veluwe	48	1947/48	Jaaroverzicht	10	
Drente	213	1948/49	Jaaroverzicht	7	6-34
Overijssel	213	1948/49	Jaaroverzicht	5	14-24
Noordbrabant	213	1948/49	Jaaroverzicht	13	7-13
Limburg	213	1948/49	Jaaroverzicht	7	10-18
Drente	239	1949/50	Jaaroverzicht	6	13-34
Overijssel	239	1949/50	Jaaroverzicht	5	15-31
Noordbrabant	239	1949/50	Jaaroverzicht	6	6-42
Limburg	239	1949/50	Jaaroverzicht	4	10-14
Drente	333	1950/51	Jaaroverzicht	2	26-37
Overijssel	333	1950/51	Jaaroverzicht	4	7-30
Noordbrabant	333	1950/51	Jaaroverzicht	5	6-28
Limburg	333	1950/51	Jaaroverzicht	3	10-16

(uitvoerige administratie)

Noordbrabant	1524	1957/58	Jaaroverzicht	3	10
Noordbrabant	1749	1958/59	Voorjaar 1958	3	10
Noordbrabant	1763	1958/59	Zomer 1958	3	10
Noordbrabant	1798	1958/59	Graslandwerkzaamheden 1958	3	10
Noordbrabant	1968	1958/59		3	10
Noordbrabant	2000	1959/60	Voorj. 1959 en zomer'59	3	10
Noordbrabant	2024	1959/60	Graslandwerkzaamheden'59	3	10
Noordbrabant	2083	1959/60	Herfst 1959	3	10
Noordbrabant	2084	1959/60	Jaaroverzicht	3	10
Noordbrabant	2123	1957 t/m 1959	Samenvattend overzicht 3 boekjaren	3	10

Gebied	Overz. No.	Boek- jaar	Omschrijving	Aantal bedr.	Grootte- klasse ha
--------	---------------	---------------	--------------	-----------------	-----------------------

(eenvoudige administratie)

Noord-Friesland	1990	1958/59	Jaaroverzicht	5	30-40
Noord-Friesland	2116	1959/60	Jaaroverzicht	8	30-40
Veenkoloniën Gr.	8	1944/45	Jaaroverzicht	11	
Veenkoloniën Gr.Dr.	51 en 51	1946/47	Jaaroverzicht	21	
Veenkoloniën Gr.	32 en 41	1947/48	Jaaroverzicht	20	
Veenkoloniën Dr.	33 en 42	1947/48	Jaaroverzicht	10	
Veenkoloniën O.-Ov.	73 en 87	1947/48	Jaaroverzicht	11	
Veenkoloniën O.-Ov.	148	1948/49	Jaaroverzicht	5	
Veenkoloniën Gr.Dr.	191	1948/49	Jaaroverzicht	24	
Veenkoloniën Gr.Dr.	257	1949/50	Jaaroverzicht	28	
Veenkoloniën Gr.Dr.Ov	284	1950/51	Jaaroverzicht	28	
Veenkoloniën Gr.Dr.	431	1951/52	Jaaroverzicht	23	
Veenkoloniën Gr.Dr.	555	1952/53	Jaaroverzicht	19	
Veenkoloniën Gr.Dr.	659	1953/54	Jaaroverzicht	9	
Veenkoloniën	937	1954/55	Jaaroverzicht	5	22-50
Veenkoloniën	1100	1955/56	Jaaroverzicht	4	25-50
Veenkoloniën	1526	1957/58	Jaaroverzicht	11	15-25
Veenkoloniën	1992	1958/59	Jaaroverzicht	8	15-25
Veenkoloniën	2118	1959/60	Jaaroverzicht	12	15-25
Haarlemmermeer	1	1945	Wintertarwe	19	
Haarlemmermeer	4	1946	Zaaien, poten, verplegen	13	
Haarlemmermeer	39	1946/47	Jaaroverzicht	8	
Haarlemmermeer	69	1947/48	Jaaroverzicht	7	
IJpolder	6/2	1946	Diverse werkzaamheden	7	
IJpolder	43	1946/47	Diverse werkzaamheden	7	
IJpolder	55	1947/48	Jaaroverzicht	4	

(uitvoerige tijdschrijving)

Haarlemmermeer	1441	1957/58	Voorjaar 1957	9	19-57
Haarlemmermeer	1473	1957/58	Zomer 1957	9	19-57
Haarlemmermeer	1655	1957/58	Herfst 1957	9	19-57
Haarlemmermeer	1765	1957/58	Jaaroverzicht	9	19-57
Haarlemmermeer	1748	1958/59	Voorjaar 1958	7	19-53
Haarlemmermeer	1779	1958/59	Zomer 1958	7	19-53
Haarlemmermeer	1780	1958/59	Herfst 1958	7	19-53
Haarlemmermeer	1998	1958/59	Jaaroverzicht	7	19-53
Haarlemmermeer	1999	1959/60	Voorjaar 1959	6	24-48
Haarlemmermeer	2085	1959/60	Zomer 1959	6	24-48
Haarlemmermeer	2090	1959/60	Herfst 1959	6	24-48
Haarlemmermeer	2121	1959/60	Jaaroverzicht	6	24-48

c. Weidebedrijven

Gebied	Overz. No.	Boek-jaar	Omschrijving	Aant. bedr.	Grootte-klasse ha
Gouda e.o.	36	1943/44	Jaarverslag	3	
Gouda e.o.	36	1944/45	Jaarverslag	3	
Utrecht	138	1948/49	Jaarverslag	} 149	
Noordholland	138	1948/49	Jaarverslag		
Zuidholland	138	1948/49	Jaarverslag		
Friesland	137	1948/49	Jaarverslag		78
Noordholland	160	1948/49	Jaarverslag	46	
Friesland	225	1947/48	Jaarverslag		
Noordholland	225	t/	Jaarverslag		
Zuidholland	225	m	Jaarverslag		
Utrecht	225	1949/50	Jaarverslag		
Noordholland	2002	1959/60	Weideperiode 1959	6	12-20
Noordholland	2122	1959/60	Jaaroverzicht	6	12-20
Friesland	RLVD	1959/60	Weideperiode 1959	13	12-30
Friesland	RLVD	1959/60	Jaaroverzicht	13	12-30

d. Diversen

Deeltijdschrijving

Utrecht	1799	1957/58	Jaaroverzicht varkens- houderij	23	--
<u>Overige overzichten</u>					
O.-Noordbrabant	RLVD	1958/59	Jaaroverzicht gemengde bedrijven (onvoll.)	3	10-13
Akkerbouwgebieden	1781	1955t/m 1957	Toegepaste bewerkingsmetho- den akkerbouwgewassen	-	-
Akkerbouwgebieden	2124	1956t/m 1958	Toegepaste bewerkingsmetho- den akkerbouwgewassen	--	-